

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 24Csp/126/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8122207907
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Uhrinovský, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2024:8122207907.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Petrom Uhrinovským, PhD. v právnej veci žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Prievozská 2, 821 09 Bratislava – mestská časť Ružinov, IČO: 35 724 803, zast. Remedium Legal, s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom Prievozská 2, 821 09 Bratislava – mestská časť Ružinov, IČO: 53 255 739, proti žalovanému A. A., nar. XX.X.XXXX, bytom B. C. XXX, XXX XX B. C., o zaplatenie 1.355,21 EUR s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Žalobu zamieťa.
- II. Žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Obchodná spoločnosť BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, so sídlom Boulevard Haussmann 1, 75009 Paríž, Francúzska republika, zapísaná v parížskom Registri obchodu a spoločností pod č. 542 097 902, konajúca na území Slovenskej republiky prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, IČO: 47 258 713, so sídlom Karadžičova 2, 811 09 Bratislava - Staré Mesto, ako veriteľ a právny predchodca žalobcu (ďalej aj ako „právny predchodca žalobcu“) sa žalobou doručenou súdu dňa 13.9.2022 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 1.355,21 EUR spolu s príslušenstvom a nahradenia trov konania.

1.1. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 11.3.2018 uzatvoril ako veriteľ so žalovaným ako dlžníkom zmluvu o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydání kreditnej karty (ďalej aj ako „Zmluva“), na základe ktorej poskytol žalovanému peňažné prostriedky v celkovej výške 1.273,98 EUR (ďalej aj ako „Úver“), a to sumu 1.244,28 EUR žalovaný čerpal platbami na vybraných obchodných miestach, platbami poistenia platieb a platbami doplnkového poistenia a sumu 29,70 EUR predstavujú poplatky, ktoré žalobca účtoval žalovanému v súlade so Zmluvou ako súčasť úverovej istiny. Do dňa podania žaloby uhradil žalovaný titulom poskytnutého Úveru len časť svojho dlhu vo výške 446,88 EUR. V dôsledku neplnenia dohodnutých splátok zo strany žalovaného právny predchodca žalobcu vyhlásil dňa 16.1.2020 mimoriadnu splatnosť Úveru. Žalovaný má teda voči žalobcovi k dňu podania žaloby neuhradené záväzky po splatnosti v celkovej výške 1.355,21 EUR (1.149,02 EUR z titulu zvyšku dlžnej úverovej istiny; 201,18 EUR z titulu dlžných úrokov z úveru; 5,01 EUR z titulu dlžného poistného z úveru). Okrem tejto sumy žalovaný požadoval aj zaplatenie úrokov z dlžnej úverovej istiny.

2. Súd po podaní žaloby vyzval žalobcu aby súdu uviedol a preukázal (-) z akého príjmu žalovaného vychádzal veriteľ pri poskytnutí spotrebiteľského úveru, (-) v ktorej časti zmluvy sa nachádza dohoda strán o tom, že veriteľ je oprávnený vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru, (-) pre nezaplatenie ktorej zo splátok došlo k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru, (-) kedy bolo žalovanému doručené oznámenie o

vyhlásení predčasnej splatnosti úveru, (-) z akého dôvodu si žalobca neuplatnil zaplatenie dlžnej sumy od poisťovne, vzhľadom na skutočnosť, že úver bol poistený, (-) predloženie amortizačnej tabuľky.

2.1. Žalobca v podaní doručenom dňa 5.12.2022 mimo iného uviedol, že schopnosť žalovaného splácať Úver posudzoval samostatne na základe informácií o konkrétnom žiadateľovi a jeho finančnej situácii uvádzaných pri žiadosti o Úver, a to automatizovaným systémom posúdenia žiadosti, ktoré je nastavené tak, aby boli preverené všetky informácie prostredníctvom internetových stránok, pričom sa využívajú najmä stránky telekomunikačných spoločností, obchodný register, živnostenský register, kontrola OP na stránke Ministerstva vnútra SR, či nie je evidovaný ako stratený alebo odcudzený, v úverovom registri SOLUS, NRKI a overenie v Sociálnej poisťovni.

3. Žalovanému bola žaloba doručená dňa 8.6.2023, avšak do dňa rozhodnutia vo veci samej sa k nej žiadnym spôsobom písomne nevyjadril.

4. V zmysle § 177 ods. 1 v spojení s § 297 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších právnych predpisov (ďalej aj ako „CSP“) súd na prejednanie tohto sporu nariadil pojednávanie, ktoré sa konalo dňa 23.1.2023 (ďalej aj ako „Pojednávanie 1“).

5. Následne súd vo veci samej vydal rozsudok č. k. 24Csp/126/2022 - 48 zo dňa 23. januára 2023 (ďalej aj ako „Rozsudok súdu prvej inštancie“), ktorým rozhodol: (I.) Žalobca žalobcu sa zamietá. (II.) Žalobca nemá právo na náhradu trov konania a žalovanému sa nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

6. Krajský súd v Prešove rozsudkom č. k. 17CoCsp/25/2023 - 113 zo dňa 9. novembra 2023 (ďalej aj ako „Rozsudok odvolacieho súdu“) rozhodol: Zrušuje Rozsudok súdu prvej inštancie a vracia vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie prvoinštančnému súdu.

6.1. Podľa bodu 12. Rozsudku odvolacieho súdu V ďalšom konaní bude úlohou prvoinštančného súdu sa vecou zaoberať a vyhodnotiť v prvom rade, či postúpenie pohľadávky zo zmluvy o revolvingovom úvere medzi spoločnosťou BNP PARIBAS, PERSONAL FINANCE SA Bratislava so sídlom v Paríži a spoločnosťou EOS KSI Slovensko, s.r.o., Bratislava, bolo riadne. Tým, že prvoinštančný súd bude skúmať postúpenie tejto pohľadávky, bude sa zaoberať aktívnou vecnou legitimáciou žalobcu v spore a bude vyhodnocovať postavenie spoločnosti EOS KSI Slovensko cez ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách a ďalej vyhodnotí, či postupovaná pohľadávka bola splatná, pretože proces postupovania pohľadávky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách predpokladá okrem podmienok uvedených v tomto zákonnom ustanovení, aj splnenie podmienok vyplývajúcich z Občianskeho zákonníka, a to konkrétne z ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a následne až z ust. § 565 Občianskeho zákonníka. Na to, aby bol žalobca EOS KSI Slovensko v spore úspešný, musí preukázať, že je aktívne vecne legitimovaný v tomto vzťahu a že nároky, ktoré si z tohto hmotnoprávneho vzťahu voči žalovanému uplatňuje, mu patria. Skúmanie aktívnej vecnej legitímácie (akékoľvek vecnej legitímácie) je úlohou súdu a súd na tieto okolnosti prihliada ex offo. Len splatná pohľadávka môže byť predmetom postúpenia pohľadávky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách. Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že právny predchodca žalobcu len zosplatnil pohľadávku podľa § 565 Občianskeho zákonníka (čl. 16 súdneho spisu) a že zosplatnenie tejto pohľadávky došlo do dispozičnej sféry žalovaného. Chyba však preukázanie okolností pred zosplatnením pohľadávky vyplývajúce z ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a doručenie takejto listiny do dispozičnej sféry žalovaného. Až vtedy môže byť zosplatnená platne pohľadávka a až takáto pohľadávka môže po splnení ďalších predpokladov uvedených v § 92 ods. 8 zákona o bankách byť predmetom postúpenia. Keďže prvoinštančný súd týmto okolnostiam nevenoval pozornosť, bude povinnosťou súdu sa zaoberať aj naznačenými okolnosťami a následne okolnosťami postúpenia pohľadávky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách. Pokiaľ prvoinštančný súd bude mať vyriešenú aktívnu vecnú legitimáciu v prospech žalobcu, až v takom prípade bude môcť pristúpiť k skúmaniu okolností uzavretia poisťnej zmluvy a či vôbec nastala poisťná udalosť, a či je možné žiadať o plnenie z poisťnej zmluvy. Prvoinštančný súd, aj bez ohľadu na existenciu poisťnej zmluvy, vzhľadom na zodpovednosť žalovaného rozhodne o uplatnenom nároku.

7. V podaní doručenom dňa 2.4.2024 žalobca uviedol, že konštantná judikatúra Najvyššieho súdu je ustálená v názore, že oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru možno považovať za výzvu podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj ako „Zákon o bankách“) – a to za predpokladu, že jeho obsahom je výzva dlžníkovi na zaplatenie.

Žalobca má v tejto súvislosti za to, že dodržal v prejednávacom prípade všetky podmienky, ktoré mu ustanovenie § 92 ods. 8 Zákona o bankách ukladá, t. j. žalovaný bol v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní a zároveň bolo preukázané, že žalovaný bol žalobcom vyzvaný na úhradu omeškaných splátok, a to najmä: výzvou zo dňa 02.07.2019 a Oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 23.01.2020.

8. Po vrátení veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie súd na prejednanie tohto sporu nariadil pojednávanie, ktoré sa konalo dňa 1.8.2024 (ďalej aj ako „Pojednávanie 2“).

8.1. Na Pojednávaní 2 sa žalovaný prvý krát vyjadril k žalobe, pričom uviedol, žeby dlh by aj rad uhradil, avšak nemá z čoho, nakoľko jeho mesačný príjem je vo výške 170 EUR.

9. Z písomných vyjadrení strán sporu, Pojednávania 1, Pojednávania 2 a vykonaného dokazovania listinnými dôkaznými prostriedkami, ktoré sú súčasťou súdneho spisu, súd zistil nižšie uvedený skutkový stav.

9.1. Právny predchodca žalobcu ako veriteľ uzatvoril so žalovaným ako dlžníkom Zmluvu, v ktorej bola dohodnutá výška úverového rámca 5.000 EUR, aktuálna výška úverového rámca 1.050 EUR, výška 1. čerpania úveru 1.043,01 EUR, výška mesačnej splátky bola definovaná ako min. 3 % z aktuálnej výšky úverového rámca, výška úrokovej sadzby bola stanovená na 24 % ročne a RPMN mala hodnotu 26,83 %.

9.2. Z Potvrdenia č. XXXXX vyplýva, že peňažné prostriedky registrované na úverovom prípade žalovaného boli odfinancované vo výške 1.244,28 EUR. Zároveň z vyjadrenia žalobcu vyplýva, že sumu 29,70 EUR účtoval žalovanému ako súčasť úverovej istiny v podobe poplatkov.

9.3. Listom zo dňa 23.1.2020 označenom ako „Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru. Predžalobná výzva“ (ďalej aj ako „Oznámenie“) právny predchodca žalobcu vyhlásil mimoriadnu splatnosť Úveru a vyčíslil žalovanému dlh v celkovej výške 1.355,21 EUR, pričom ho doručil žalovanému dňa 28.1.2020.

9.4. Z vyjadrenia žalobcu a výpisu z úverového účtu žalovaného mal súd taktiež za preukázané, že žalovaný zaplatil žalobcovi titulom poskytnutého Úveru sumu v celkovej výške 446,68 EUR.

9.5. Žalobca posúdil schopnosť žalovaného splácať Úver, ako aj preveril jeho bonitu tým spôsobom, že žalovaný mu uviedol základné informácie týkajúce sa jeho čistého mesačného príjmu a jeho mesačných výdavkov (spôsob bývania, počet vyživovaných detí, nájomné a pod.), ktoré už ďalej žiadnym spôsobom neoveroval.

9.6. Titulom Zmluvy o postúpení došlo k postúpeniu pohľadávky, ktorú si žalobca uplatňuje v tomto konaní (pohľadávka voči žalovanému z Úveru).

10. Na vyššie zistený a opísaný skutkový stav súd aplikoval tieto právne normy a zmluvné dojednania strán sporu platné a účinné k dňu vyhlásenia tohto rozsudku, ak ďalej nie je uvedené inak (zistil nižšie uvedený právny stav): (-) § 3 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších právnych predpisov (ďalej aj ako „Občiansky zákonník“), (-) § 39 Občianskeho zákonníka, (-) § 41 Občianskeho zákonníka, (-) § 52 Občianskeho zákonníka, (-) § 53 Občianskeho zákonníka, (-) § 524 až 530 Občianskeho zákonníka, (-) § 1 a 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, (-) § 7 ods. 1 a 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, (-) § 9 Zákona o spotrebiteľských úveroch, (-) § 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, (-) § 17 Zákona o spotrebiteľských úveroch, (-) § 92 ods. 8 Zákona o bankách.

11. V zmysle zisteného skutkového a právneho stavu súd takto vec právne posúdil a rozhodol nižšie uvedeným spôsobom a na základe nižšie uvedených úvah.

12. V zmysle odôvodnenia Rozsudku odvolacieho súdu sa súd prvotne zaoberal otázkou, či postúpenie pohľadávky zo Zmluvy medzi právnym predchodcom žalobcu a žalobcom bolo riadne. Pre zodpovedanie vymedzenej otázky bolo v prvom rade potrebné posúdiť, či Oznámenie (ako právny úkon podľa vôle žalobcu spôsobujúci predčasnú splatnosť Úveru) možno kvalifikovať ako platné a účinné.

13. V civilnom procese platí tzv. prejednacia zásada. Vo všeobecnosti podľa tejto zásady je záležitosťou procesných strán, aké predložia skutkové podklady, vrátane dôkazov. Tvrdiť skutočnosti rozhodujúce pre posúdenie veci a navrhovať dôkazy tieto skutočnosti podporujúce je tak výlučne vecou strán a každá zo strán nesie procesnú zodpovednosť za to, že svojimi tvrdeniami vnesie do procesu ten skutkový materiál, ktorý bude v súlade s jej procesnými záujmami. Súd je oprávnený založiť rozhodnutie na skutočnostiach predložených procesnými stranami, a to, čo strany nepredložia, nemôže brať za základ pre svoje rozhodovanie. Stranám teda hrozí pri nesplnení dôkaznej povinnosti a pri neunesení dôkazného bremena, nepriaznivé rozhodnutie vo veci samej. Dôkazné bremeno je teda inštitútom procesného práva, ktoré stíha toho účastníka, v ktorého záujme je aby určitá skutočnosť rozhodná podľa hmotného práva a stranou tvrdená bola v konaní skutočne preukázaná. Pravým zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu vydať rozhodnutie i v tých prípadoch, keď určitá skutočnosť pre spor rozhodná dokázaná nebola, teda keď si súd nemôže urobiť záver o tom, že určitá skutočnosť je alebo nie je pravdivá.

14. Súd vyhodnotil vzťah žalobcu a žalovaného založený titulom Zmluvy ako vzťah spotrebiteľský, a teda naň aplikoval všetky ustanovenia platných právnych predpisov vzťahujúce sa na úpravu takýchto vzťahov.

15. Súd považoval Zmluvu za platné uzatvorenú, avšak dospel k záveru, že právny predchodca žalobcu si nesplnil povinnosť podľa § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, teda ako veriteľ pri uzatvorení Zmluvy nepostupoval s odbornou starostlivosťou pri posudzovaní schopnosti žalovaného ako spotrebiteľa splácať Úver.

16. Právny predchodca žalobcu posúdil schopnosť žalovaného splácať Úver tým spôsobom, že sa spoliehal na žalovaného, ktorý mu uviedol základné informácie týkajúce sa jeho čistého mesačného príjmu a jeho mesačných výdavkov (spôsob bývania, počet vyživovaných detí, nájomné a pod.). Žalobca pritom žiadnym relevantným spôsobom nepreukázal spôsob, akým žalobca dokladoval svoj príjem a výdavky, príp. ako si takto tvrdené skutočnosti žalovaným overil. Z vykonaného dokazovania pritom vyplýva, že žalobca sa obmedzil len na jednostranné vyhlásenie žalovaného a ďalej už jeho príjem a výdavky žiadnym spôsobom neoveroval a ani nezisťoval.

17. V zmysle ustanovenia § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch bol pritom právny predchodca žalobcu povinný pred uzatvorením Zmluvy posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovaného splácať Úver, pričom bol povinný zobrať do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytol Úver, jeho výšku, príjem žalovaného a aj účel Úveru.

18. Vo všeobecnosti možno uviesť, že zmyslom a účelom dotknutého ustanovenia § 7 ods. 1 v spojení s § 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch je, že veriteľ je pri posúdení úverovej schopnosti klienta povinný brať na zreteľ jeho existujúcu situáciu, najmä jeho príjmy a výdavky, tak aj skutočností, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzatvorením zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať, napríklad predpokladaný príjem a podobne. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Z uvedeného je zrejmé, že cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu Zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že informácie pre rozhodnutie veriteľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám, a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom a samozrejme najmä ním aj preukázaných, tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplne, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zisťiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného

analyzovať spotrebiteľov domáci rozpočet, a to tak stranu príjmov, ako aj stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver. Preskúmať jeho konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, náklady na bývanie, dopravu, domácnosť, vyživovaciu podobnosť a podobne. Analýza iba niektoej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

19. Vo vzťahu k povinnosti veriteľa posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver súd poukazuje aj na všeobecne akceptovanú judikatúru, a to napr. Rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 19CoCsp/14/2022 zo dňa 30. júna 2022, Rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 22CoCsp/19/2022 zo dňa 28. júna 2022, Rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 6Co/171/2016 zo dňa 27. októbra 2016, Rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 20Co/72/2017 zo dňa 26. októbra 2017, pričom v zmysle uvedenej judikatúry vyplývajú tieto závery: Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch možno považovať povrchné skúmanie schopnosti splácať úver bez údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa v rozpore s odbornou starostlivosťou alebo účelové použitie dokladov o platobnej schopnosti spotrebiteľa na vytvorenie zdania väčšej bonity spotrebiteľa, ako tomu v skutočnosti je, aby mu bol poskytnutý väčší úver, ako je schopný splácať. (...) Dôsledkom podcenenia bonity je neposkytnutie ochrany veriteľovi, ktorý s hrubou nedbanlivosťou poruší povinnosť s odbornou starostlivosťou posúdiť bonitu spotrebiteľa. Odvolací súd uvádza, že v tomto smere § 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch vôbec nepôsobí odradzujúco, preto je dôvodné aplikovať ustanovenie generálneho zákona – Občianskeho zákonníka, a to § 3 ods. 1 o odmietnutí ochrany pri tak závažnom porušení povinnosti veriteľa na finančnom trhu. Poskytovanie úverov a pôžičiek je veľmi vážnym predmetom podnikateľskej činnosti, pretože pri tomto nejde o odplatu platenú v hotovosti, ale o odloženú platbu bez toho, aby bolo zrejmé, čo postretne dlžníka po uzavretí zmluvy. Ak je takáto agenda obzvlášť sledovaná z dôvodu neistých pomerov, ktoré môžu nastať po poskytnutí úveru, potom musia existovať prísne nároky na vyžadovanie povinnosti konať s odbornou starostlivosťou a vyhodnotiť bonitu spotrebiteľa, keďže na rozdiel od neistých okolností po uzatvorení zmluvy je stav spotrebiteľa z pohľadu jeho osobných majetkových pomerov v čase kontraktácie spoznatelný. Ak Súdny dvor uznal ako odradzujúcu sankciu nepriznanie úrokov pri nezodpovednom prístupe dodávateľa na finančnom trhu pre porušenie konať s odbornou starostlivosťou, potom je podľa názoru odvolacieho súdu úplne eurokonformné aplikovať § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a porušenie závažnej povinnosti veriteľa považovať za odporujúce morálke. (...) Zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje skúmanie bonity klienta s odbornou starostlivosťou, t.j. vyžaduje vyšší stupeň obozretnosti a odbornosti. Pre naplnenie podmienok uvedených v ust. § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch nepostačuje len formálne zistenie základných informácií o výške príjmov a výdavkov spotrebiteľa, ale aj ich preukázanie a odborné posúdenie. Ak by pre splnenie zákonnej podmienky „s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ postačovalo len uvedenie výšky príjmov a výdavkov spotrebiteľa, bez ich náležitého preukázania a vyhodnotenia, nedošlo by k naplneniu účelu tohto ustanovenia, ktorým je predchádzanie vzniku spotrebiteľskej insolventnosti.

20. Z vykonaného dokazovania pritom vyplýva, že žalobca nijako nepreukázal, že by právneho predchodcu žalobcu zaujímalá bonita žalovaného a či žalovaný dokáže plniť záväzky z úverového vzťahu. Právny predchodca žalobcu sa obmedzil len na tvrdenie žalovaného, ktoré mu však žalovaný ani žiadnym spôsobom nepreukázal. Žalobca už ďalej nezískaval informácie zo žiadnych iných relevantných zdrojov.

21. Pre naplnenie dikcie § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch pritom nepostačuje len formálne zistenie základných informácií o výške príjmov a výdavkov spotrebiteľa, ale aj ich preukázanie a odborné posúdenie. Ak by pre splnenie zákonnej podmienky „s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ postačovalo len uvedenie výšky príjmov a výdavkov spotrebiteľa, bez ich náležitého preukázania a vyhodnotenia, nedošlo by k naplneniu účelu tohto ustanovenia, ktorým je predchádzanie vzniku spotrebiteľskej insolventnosti. Pokiaľ veriteľ využil takúto ľahkomyselnosť, musí niesť dôsledky, a to aj pri nedbanlivosti pri overovaní si bonity žalovaného, životných nákladov a celkovej schopnosti splácať úver.

22. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca neuviedol žiadne relevantné skutočnosti o skúmaní schopnosti žalovaného splácať úver a ani súdu žiadne relevantné doklady o predmetnom skúmaní nepredložil, je zrejmé, že vyššie uvedeným spôsobom zodpovedajúcim odbornej starostlivosti pri skúmaní bonity

žalovaného právny predchodca žalobcu nepostupoval. Nezaujímalo ho overenie príjmov a ani samotné výdavky žalovaného, a to najmä to, či po ich úhrade má dostatočnú finančnú rezervu na splácanie Úveru.

23. Bolo pritom základnou povinnosťou právneho predchodcu žalobcu vo vzťahu k bonite žalovaného získať informácie od neho priamo a v jeho súčinnosti, a následne takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa pritom považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spôsob, akým právny predchodca žalobcu posudzoval schopnosť žalovaného splácať Úver, nebol podľa názoru súdu spôsobilý objektívne vytvoriť pravdivý obraz o žalovaného finančnej situácii, a teda došlo k hrubému porušeniu základnej povinnosti právneho predchodcu žalobcu posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovaného splácať Úver.

24. Súd vzhľadom na vyššie uvedené teda vyhodnotil Oznámenie (predčasné zosplatenie Úveru) ako neúčinné, nakoľko v zmysle § 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch je zákonným dôsledkom porušenia povinnosti konať s odbornou starostlivosťou aj to, že žalobca nie je oprávnený vyžadovať od žalovaného jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru.

25. Keďže súd dospel k záveru o neúčinnosti Oznámenia z vyššie uvedených dôvodov, tak sa už ďalej z dôvodu hospodárnosti a efektívnosti súdneho konania nezaoberal otázkami vo vzťahu k Oznámeniu a splneniu si povinnosti podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, tak ako naznačil odvolací súd v Rozsudku odvolacieho súdu.

26. Podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

27. Právny predchodca žalovaného bol v zmysle citovaného ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách povinný žalovaného písomne vyzvať na splnenie si povinnosti vo vzťahu k jeho peňažnému záväzku, a až následne, ak by bol žalovaný aj naďalej nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči právnenému predchodcovi žalobcu, mohol ten svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou, aj bez súhlasu klienta.

28. Vychádzajúc z toho, že Oznámenie je ako právny úkon neplatné a neúčinné, a teda nespôsobuje zákonom predpokladané následky, ako napr. aj to, že pohľadávka z Úveru sa nestala splatnou, tak žalovanému zostalo zachované právo splácania Úveru v splátkach.

29. Konečný termín splatnosti Úveru nebol v zmysle Zmluvy definovaný. Strany sa však dohodli, že výška mesačnej splátky je min. 3 % z aktuálnej výšky úverového rámca a splatnosť 1. mesačnej splátky je 10. deň v mesiaci nasledujúcom po mesiaci, v ktorom bolo uskutočnené 1. čerpanie úveru. K prvému čerpaniu Úveru došlo dňa 12.3.2018, a tak práv splátka Úveru bola splatná do dňa 10.4.2018. Vychádzajúc z toho, že výška mesačnej splátky je min. 3 % z výšky úverového rámca, tak Úver bol rozdelený na 34 splátok ($100/3 = 3,33$). Konečný termín splatnosti Úveru teda pripadol na deň 10.1.2021.

30. Žalovanému teda ostalo právo splácania Úveru v splátkach do dňa 10.1.2021, pričom Oznámenie bolo doručené žalovanému dňa 28.1.2020. Žalobca uviedol, že Oznámenie považuje zároveň za písomnú výzvu pred postúpením podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách.

31. Po Oznámení už právny predchodca žalobcu žalovanému neadresoval žiadnu výzvu na splnenie si povinnosti, a teda došlo k porušeniu povinnosti v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách, pričom potom súd vychádzal z toho, že v tomto smere došlo k porušeniu platných právnych predpisov vo vzťahu k procesu postúpenia pohľadávky z Úveru.

32. Pokiaľ teda právny predchodca žalobcu postúpil pohľadávku zo Zmluvy (Úveru) na žalobcu, tak konal v rozpore s ustanovením § 92 ods. 8 Zákona o bankách, a preto je Zmluva o postúpení neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka (pre rozpor tohto právneho úkonu so zákonom), pričom došlo aj k porušeniu § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka, keďže nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu. Žalobca tým pádom nemohol ani platné nadobudnúť pohľadávku z Úveru a Zmluvy, a tak vzhľadom na nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu súd žalobu zamietol v celom rozsahu.

33. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s §§ 255 ods. 1 a 396 ods. 3 CSP, a to v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí a podľa zásady úspechu v spore.

33.1. O trovách celého konania (teda trovách konania na súde prvej inštancie a trovách odvolacieho konania) rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, a to podľa zásady úspechu v spore. Úspech žalovaného predstavoval plný úspech (žaloba zamietnutá v celom rozsahu), a preto by mal žalovaný vo vzťahu k žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Nakoľko však žalovanému žiadne trovy konania nevznikli, tak súd nárok na náhradu trov konania žalovanému nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov.

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané a treba ho predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.